

γοργοσυβάζομαι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. συβάζομαι.

Ταχέως καὶ εὐκόλως συμβιβάζομαι : Παροιμ. Ἀπὸν δὲ βονεῖ, γοργοσυβάζεται (ὁ μὴ ζημιούμενος ἔκ τινος συμφωνίας, εὐκόλως προβαίνει εἰς αὐτήν).

γοργοσφίγγω Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., 126.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. σφίγγω.

Περιπτύσσομαι, σφίγγω τινὰ ταχέως: Ποίημ.

Τὴν ἀκούει, βουβὸς του ὁ πόνος,
τοῦ ματώνεται ἡ καρδιά,
φλογερὰ ἔς τὴν ἀγκαλιά του
τὴ γοργόσφιξε, πετᾷ.

γοργοταξιδεύω Κ. Παλαμ., Γράμματ., 2.76.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. ταξιδεύω.

Ταχέως, γοργὰ ταξιδεύω: Γιατὶ σὲ κόπο νὰ ἔμω γοργοταξιδεύοντας μέσα ἔς τὰ γραμματολογικὰ βασίλεια τῶν ἄλλωνε λαῶν;

γοργοτάξιδος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. γοργοταξιδεύω.

Ὁ ταχέως ταξιδεύων, ὁ ταχέως κινούμενος πολλαχ.: Ἀπὸ κεῖνα τὰ γοργοτάξια, ποὺ σκίζουν φτερωτά... τὴ θάλασσα Γ. Βλαχογιάνν., Προπύλ. 1 (1900), 148 || Ποίημ.

Καράβι γοργοτάξιο ἢ σκέπη της
μὲ τὸ μοναχογιό της ἀρμενίζει

Ν. Ἐστ. 8 (1930), 879. Ἀντίθ. ἀργοτάξιδος.

γοργότητα ἡ, Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Ταχύτης. Συνών. γρηγοράδα, γρηγοροσύνη, σβελτάδα, σβελτοσύνη.

γοργοτίναγμα τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γοργοτινάζω.

Ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γοργοτινάζω : Ἀπὸ τὸ γοργοτίναγμα ἔσπασαν πολλὰ κλαδιά τῆς μουριᾶς.

γοργοτινάζω Κ. Παλαμ., Τρισεύγ., 42 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. τινάζω.

Σεῖω, τινάσσω σφοδρῶς καὶ μετὰ ταχύτητος Λεξ. Δημητρ.: Γοργοτίναξε ὁ ἄνεμος τὸ παννὶ τῆς βάρκας Λεξ. Δημητρ. Γοργοτινάζονταν τ' ἀπλωμένα ροῦχα ὅθωθε 'κεῖθε αὐτόθ. β) Μεταφ., ἐκφωνῶ βιαίως καὶ ταχέως λόγον Κ. Παλαμ., Τρισεύγ., 42 : Καὶ μέσα ἔς τὴ βοή σὰ νὰ γοργοτινάζονταν ἀπὸ στόματα τ' ὄνομά της.

γοργοτράνταγμα τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γοργοτραντάζω.

Ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γοργοτραντάζω : Τὸ γοργοτράνταγμα τῆς μπόρας ξεσανίδωσε τὴ βαρκούλα.

γοργοτραντάζω Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. τραντάζω.

Σεῖω, κραδαίνω σφοδρῶς καὶ ταχέως: Ὁ ἀέρας γοργοτράνταζε τὰ δέντρα. Ἀπὸ τὸ σεισμό γοργοτραντάχθηκαν ὅλα τοῦ χωριοῦ τὰ σπίτια.

γοργοτράνταχτα ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ. γοργοτρανταχτὰ Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργοτράνταχτος.

Διὰ σφοδρᾶς, ταχείας, ἀποτόμου σείσεως.

γοργοτράνταχτος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γοργοτραντάζω.

Ὁ ὑποστάς σφοδρόν, ταχὺν καὶ ἀπότομον κλονισμόν ἐκ σείσεως.

γοργοτρέξιμο τό, Κ. Παλαμ., Γράμματ., 1.140 Α. Καρκαβίτσ., Ζητιᾶν., 36 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. τρέξιμο.

Ταχύς δρόμος, ἡ μετὰ σπουδῆς βάδισις Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Δημητρ.: Τεχνίτης καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ «Ρωμοῦ» μετ' ἀλόγιστα χοροπηδήματα καὶ γοργοτρέξιμα τῶν ρυθμῶν του Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν. Ὁ γοργοτρέξιμός της συνέπαιρνε κλαριά καὶ ζῶα Λεξ. Δημητρ. β) Μεταφ. ἐπὶ χρόνου, ἡ ταχεῖα παρέλευσις, τὸ γρήγορο πέρασμα Α. Καρκαβίτσ., ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Δημητρ.: Σακατεμένες κορμοστασιεὶς ποὺ παράλλαξαν ὅχι τοῦ χρόνου τὸ γοργοτρέξιμο... ἀλλὰ τὸ πείσμα Α. Καρκαβίτσ., ἐνθ' ἄν.

γοργότρεχος ἐπίθ. Κ. Χρηστομ., Κερέν. κούκλ., 71.

Ἐκ τοῦ ρ. γοργοτρέχω.

Ὁ ταχύς, ὁ γρήγορος εἰς τὸ τρέξιμον, εἰς τὸ βάδισμα: Κ' ἔρριχνε γοργότρεχο τὴ φτέρνα πίσω (ἐνν. τὸ πόδι).

γοργοτρέχω Σ. Σκίπης, Ἀγ. Βαρβάρ., 100 Σ. Πασαγιάνν. Ἀντίλ., 27.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. τρέχω.

Τρέχω ταχέως ἐνθ' ἄν. : Ποίημ.

Καὶ τὰ νερὰ μαρμάρωσε
ποὺ γοργοτρέχαν πέρα
κ' ἦταν νερὰ τὰ δειράτα
ποὺ ἔπλαθα νύχτα μέρα

Σ. Σκίπης, ἐνθ' ἄν.

Ἀράδα ἀράδα περπατοῦν ἔς τὴ στρατά, γοργοτρέχουν Σ. Πασαγιάνν., ἐνθ' ἄν.

γοργοτρώνω Κρητ. γοργοτρώνω Λεξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. τρώω.

1) Τρώω ταχέως, ἐσπευσμένως ἐνθ' ἄν. β) Μεταφ., ἐνδιαφέρομαι Λεξ.: Θαρεῖς πὺς τοὺν γοργότρουγι. 2) Τρώω ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους χρόνου Κρητ.: Γνωμ. Ὁ πεισὺς γοργοφάη καὶ ὁ πεισὺς γοργοπαντρευτῆ, δὲν τὸ μεταγνώθει (καλὸν εἶναι νὰ σπεύδῃ τις νὰ ἐπωφελεῖται τῶν περιστάσεων).

γοργούλα ἡ, ἐνιαχ. βουργούλα Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ συμφύρσ. τοῦ ἐπιθ. γοργός καὶ τοῦ ἐπιθ. αὐγούλα.

1) Βαθεῖα πρῶϊα ἐνθ' ἄν.: Τὴ βουργούλα ἄκουσα τίς κόττες νὰ κακαλεῖωδαι. Θά 'τα ἡ-γι-ἀλεποῦ Πελοπν. (Μάν.)

2) Ὡς ἐπίρρ., λίαν πρῶτ Πελοπν. (Μάν.): Νὰ σηκωθοῦμε βουργούλα νύχτ' ἀποταχιά νὰ πᾶμε τὸ χωράφι.

γοργοφέγγω Σ. Πασαγιάνν., Ἀντίλ., 7.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργὰ καὶ τοῦ ρ. φέγγω.



Ταχέως φωτίζω : Ποίημ.

Οἱ πρῶτες οἱ φεγγοβολιᾶς 'ς τὰ οὐράνια γοργοφέργουν
σάν ἀστραπόμορφα σπαθιά...

γοργοφέρνω Κ. Παλαμ., 'Ασάλ. ζωή², 72.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. φέρνω.
Φέρω ταχέως : Ποίημ.

Τάχα καὶ πῶς ὁ εὐλογητός; Τὸ ἐλεύτερο πουλλὶ
πῶχει πατρίδα ὅπου τ' ἀδρὸ φτερό τὸ γοργοφέρη.

γοργοφεύγω Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.², 127 Σ.
Σκίπ., Κάλβ. μέτρ., 21 'Αγ. Βαρβάρ., 87.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. φεύγω.
Ταχέως φεύγω ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

Γυναῖκες, ἄντρες, νέοι καὶ γέροι
μακριὰ ἀπὸ κεῖνο γοργοφεύγαν
καὶ μήτε νὰ τὸ ξανακούσουν

Κ. Παλαμ., ἔνθ' ἄν.

"Ἄλλοι χαροκοποῦν, ἄλλοι θρηνᾶνε
γιὰ τῆς θλιμμένης μου ψυχῆς τὰ χιόνια
κι ἄλλα γοργοφεύγουν καὶ πετᾶνε
κι ὅλο πετᾶν σὰ μαῦρα χελιδόνια

Σ. Σκίπ., 'Αγ. Βαρβάρ., ἔνθ' ἄν.

γοργοφτάνω Κρήτ. (Κίσ. Χαν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. φτάνω.

1) Πλησιάζω ἔνθ' ἄν. : Γοργοφτάνω τα βλιὸ τὰ πενήδα
Κρήτ. (Κίσ.). Συνών. γοργοσιμώνω, κοντοζυ-
γώνω, κοντοφέρνω, κοντοφτάνω. 2) Φθά-
νω ἐγκαίρως, ἔνωρὶς ἔνθ' ἄν. : Δὲ τῷ ἀνήμενα ἐτσὰ νωρίς,
μὰ ἦρθανε πρέπει μὲ τὸ πρῶτο λεωφορεῖο καὶ μοῦ γοργο-
φτάνανε Κρήτ. (Κίσ.)

γοργοφτιαστὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. γοργοφταχτός Κρήτ. ('Η-
ράκλ.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ἐπίθ. φτιαστός.

1) 'Ο πλησιάζων εἰς τόπον τινὰ ἔνθ' ἄν.: Γοργοφταχτός
θὰ εἶναι 'ς τὴ χώρα Κρήτ. ('Ηράκλ.) 2) 'Ο ἐγκαίρως ἀφι-
χθεὶς Κρήτ. ('Ηράκλ.)

γοργοφτεράτος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργόφτερος καὶ τῆς παραγωγ.
καταλ. -άτος.

'Ο ταχύς εἰς πτήσιν : Ποίημ.

Θὰ νίκαιε τὸν οὐρανὸ τὸν πῖδ γοργοφτεράτο.

γοργόφτερος ἐπίθ., πολλαχ.

'Εκ τοῦ ἐπίθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. φτερός.

1) 'Ο ταχέως ἱπτάμενος, ὁ ταχύπτερος πολλαχ.: Πρῶ-
το τὸ γοργόφτερο περιστέρη μπηκε 'ς τὸ νερὸ μέσα Δ. Λου-
κοπ., Νεοελλην. Μυθολ., 176 Γοργόφτερο κοπάδι γλάρων
Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Κι ἄγγελοι πετάξουν νίκης σάν γοργόφτερα πουλλιὰ,
μέσ' 'ς τοὺς ἤχους τῶν παιάνων ὁ λαὸς ἄς κελαδήσῃ
Γ. Σουρῆ, "Ἀπαντ.", 2.275 β) Μεταφ., ὁ ταχύς πολλαχ.:
Τὸ καῖκι πέταξε γοργόφτερο ἐμπρὸς Α. Καρκαβίτσ., Λόγ.
πλώρ., 243 || Ποίημ.

'Απὸ τῆς ζωῆς τὴ λάμψη
σάν ὄνειρο γοργόφτερο διαβαίνει

Σ. Περεισιάδ., Σκλάβ., 21.

Καὶ μοῦ 'πε ἡ μάγισσα, «Παυδί, γοργόφτερε διαβαίνει
τοῦ κόσμου ἡ ψεύτικη χαρά...»

Ι. Πολέμ., 'Αλάβαστρ.², 37.

Γοργόφτερε κ' ἡ νύχτα αὐτὴ θὰ τρέξῃ
κι ἀκόμα εἶναι νωρίς, πολὺ νωρίς

Μ. Τσιριμώκ., Δεκάστ., 39.

Περνᾷ ὁ καιρὸς γοργόφτερος, τὸ ἀγόρι μεγαλώνει,
προκόβει καί, περὶτρανο, τρέχει σὲ ξένους τόπους

Μ. Σιγοῦρ., Ν. 'Εστ., 11 (1932). β) Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., ἡ τα-
χέως κινουμένη πτέρυξ Σ. Σκίπ., Σερεν. λουλουδ., 40 :

Καὶ παίρνουν 'ς τὰ γοργόφτερά τους
τὰ λένε τους καὶ τὰ λαλοῦν

γοργοφτέρωμα τό, Κ. Παλαμ., Γράμματ., 2.34.

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γοργόφτερόνω.

'Ο ταχύς πτερυγισμός: Φαίνεται σὰ νὰ λησμονῇ πὼς τὸ
ποιητικὸ καλλιτέχνημα δὲν εἶναι μόνο ἐνὸς ὀνείρου γοργο-
φτέρωμα καὶ θάμπωμα μιᾶς ἀστραπῆς.

γοργοφτέρωτος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τῶν ἐπίθ. γοργός καὶ φτερωτός.

Γοργόφτερος 1, τὸ ὅπ. βλ.: 'Ἀσμ.

Πουλλάκι γοργοφτέρωτο, μαῦρο μου χελιδόνι,
ἄμε καὶ πὲς 'ς τὴν ἀγαπῶ πὼς ὁ καλὸς τῆς λειώνας

γοργοφύτευτος ἐπίθ. Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ρ. γοργοφυτεύω.

'Ο προσφάτως φυτευθεὶς : 'Ἀσμ.:

"Εδε, περιβόλι τοῦτο, | γοργοφύτευτον ὁποῦ 'το!

γοργοχαζιρεύω ἀμαρτ. μέσ. γοργοχαζιρεύομαι Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. χαζιρεύω.

Ταχέως ἐτοιμάζω.

γοργοχάλαστος Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ρ. γοργοχάλω.

'Ο ταχέως ἢ εὐχερῶς φθειρόμενος, καταλυόμενος: Γοργο-
χάλαστο αὐλάκι - ροῦχο. β) Μεταφ., ὁ εὐχερῶς διαλυόμενος:
Γοργοχάλαστη συντροφιά - συμπεθεριά.

γοργοχαλῶ Κρήτ. (Σητ.) — Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. χαλῶ. 'Η λ. καὶ
εἰς 'Ερωτόκρ. Γ 125 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ.)

Ταχέως ἢ εὐχερῶς καταστρέφω, καταλύω καὶ παθ. εἰς
βραχὺν χρόνον ὑφίσταμαι φθοράν, ἀφανισμόν ἔνθ' ἄν.: Γορ-
γοχάλασαν τὴ μάντρα Λεξ. Δημητρ. Οἱ τοῖχοι ἦταν ἐπι-
κίντυνοι νὰ πέσουν, γοργοχαλάστηκαν αὐτόθι. 'Ρεῖπιμο εἶναι
τὸ σπίτι καὶ γοργοχαλείεται αὐτόθι. || 'Ἀσμ.

"Αγίε Ψηλορεῖται μου, καὶ νὰ γοργοχαλάσῃς!

γοργοχέρης ἐπίθ. "Ηπ. γοργόχερος Κρητ. (Σητ.) —
Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 99.

'Εκ τοῦ ἐπίθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. χέρι.

'Ο μετὰ ταχύτητος ἐκτελῶν τι ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

Δυὸ οὐρανόφθαστες φωτιᾶς γοργόχερος θὰ βάνῃ
τὴ μιὰ σὲ κάθε "Ελληνας τ' ἀντρειωμένα στήθια

Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 99. Πβ. κουλοχέρης, χερυσο-
χέρης.

